

Protocol Kind en echtscheiding

Protocol Kind en echtscheiding

Inhoud

Inleiding.....	2
Doel	2
Wettelijk recht op informatie	2
Verschillende rechtsposities van ouders	3
Procedure in geval van (voorgenomen) scheiding.....	4
Wat te doen bij calamiteiten	5
Bijlage 1: Informatiebrief aan de ouders en verzorgers ingeval van (voorgenomen) scheiding	1
Bijlage 2: Brief aan de niet-gezagdragende ouder	1
Bijlage 3: Brief aan de verzorgende/gezagdragende ouder	1

Protocol Kind en echtscheiding

Inleiding

Kinderopvang Bamba heeft als kinderopvangorganisatie een verplichting om aan ouders informatie te verschaffen over het kind. Gewoonlijk krijgen beide ouders die informatie. Na een echtscheiding is de situatie lastiger. Ook dan hebben beide ouders een recht op informatie. Soms komen ouders er samen niet uit, waardoor zij afzonderlijk bij de opvang informatie over het kind gaan vragen. Soms gaat het scheiden gepaard met heftige emoties en ouders die niet meer met elkaar communiceren. Dit vraagt om duidelijke richtlijnen. We proberen te allen tijde zo neutraal mogelijk te blijven en te handelen vanuit het belang van het kind. De rechtspositie van de ouder is leidend.

Doel

Het doel van dit protocol is een handreiking te geven hoe te handelen in een situatie waarin de ouders van het kind de intentie hebben te gaan scheiden of gescheiden zijn. Het protocol moet bijdragen aan duidelijke afspraken tussen opvang en gezin, rekening houdend met het wettelijk recht op omgang en informatie.

Wettelijk recht op informatie

Echtscheiding

In dit protocol hebben we het over een echtscheiding als twee mensen die voorheen een duurzame emotionele relatie hadden, deze verbreken. Het maakt in dit kader geen verschil of het gaat om gehuwden, mensen met een geregistreerd partnerschap of samenlevingscontract. Ook is het niet van belang of het gaat om man-vrouw relaties of man-man/vrouw-vrouw relaties.

Ouderlijk gezag

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Meestal hebben de ouders samen het gezag: ouderlijk gezag. Het gezag kan ook worden uitgeoefend door een ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner van vader of moeder). Dit wordt gezamenlijk gezag genoemd. Als ouders scheiden behouden zij in principe beiden het gezag over het kind. Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent, wordt dit voogdij genoemd.

Omgangsregeling

Iedereen heeft recht op omgang met zijn/haar kinderen na de echtscheiding, ook als de ouder geen gezag uitoefent. Dit wordt geregeld in een omgangsregeling. In een omgangsregeling wordt bepaald wanneer en hoe vaak het kind/de kinderen de andere ouder ontmoeten. Een omgangsregeling kan door een rechter vastgesteld worden. Naast de ouders kunnen ook mensen die een goede band hebben om een omgangsregeling vragen. Bijvoorbeeld pleeg- en grootouders, broers en zussen. De ouder die het gezag heeft informeert de opvang over de (officiële) omgangsregeling en eventuele afwijkingen van de normale regeling, zodat goede afspraken gemaakt kunnen worden over brengen/halen van het kind/de kinderen. Mensen die een omgangsregeling hebben, hebben niet altijd recht op informatie. Wettelijk recht op informatie In de wet is opgenomen dat ook de ouder die niet met het gezag over het kind belast is, bijvoorbeeld na een echtscheiding, recht heeft op informatie. Uitgangspunt voor het recht op

Protocol Kind en echtscheiding

informatie is dat ook de niet met het gezag belaste ouder betrokken wil blijven bij het wel en wee van zijn/haar kind. Dit op de hoogte blijven wordt door de wet in beginsel als positief beschouwd. Om die

reden heeft Kinderopvang Bamba ook de verplichting om bepaalde informatie te verschaffen aan de ouder die niet met het gezag belast is. Dit protocol geeft duidelijkheid over het beleid van Kinderopvang Bamba en geeft regels en richtlijnen in het kader van informatieverstrekking aan gescheiden ouders.

Verschillende rechtsposities van ouders

Ouders hebben beide het gezag

In een situatie waarbij scheidende of gescheiden ouders beiden het gezag over het kind hebben, hebben ze beiden ook de volledige rechten ten aanzien van de zorg voor het kind. In de meeste situaties stemmen de ouders de zorg en communicatie over de zorg onderling op elkaar af. Als dit niet meer mogelijk is, dan kunnen ze bij de organisatie het schriftelijke verzoek indienen om ieder apart geïnformeerd te worden. Beide ouders hebben het recht om besluiten te nemen met betrekking tot het kind en het kind te brengen en te halen.

In situaties waarbij de ene ouder de andere ouder verbiedt om contact te hebben met het kind en/ of het kind te halen zonder dat de betreffende ouder het gezag over het kind heeft verloren, is het volgende afgesproken:

- er wordt direct contact gezocht met de andere ouder
- de PM er vraagt in het belang van het kind om duidelijkheid
- er wordt aangegeven dat wij één van de beide ouders geen rechten t.a.v. het kind kunnen ontzeggen
- het kind gaat met de ouder mee en de andere ouder wordt hierover geïnformeerd
- bij calamiteiten wordt (zo mogelijk door de leidinggevende) de politie geïnformeerd/ingeschakeld

Een van de ouders verliest het gezag over het kind

Indien een ouder het gezag over het kind verliest, dan verliest het zijn recht op contact, de ouder heeft echter wel recht op informatie indien hij/zij hierom vraagt. De organisatie wordt hierover geïnformeerd door de ouder/ verzorger die het gezag over het kind heeft.

Een van de ouders heeft een tijdelijk huisverbod/ contactverbod opgelegd gekregen

Op 1 januari 2009 is de Wet tijdelijk huisverbod in werking getreden. Dit wetsvoorstel maakt het mogelijk een huisverbod op te leggen aan degene van wie een (ernstige) dreiging van huiselijk geweld uitgaat. Hierdoor wordt de veiligheid van de slachtoffers van huiselijk geweld vergroot. Het verbod houdt in dat de betreffende persoon (de 'uit huisgeplaatste') gedurende een bepaalde periode zijn woning niet mag betreden en ook geen contact mag opnemen met zijn huisgenoten (echtgeno(o)t(e),

Protocol Kind en echtscheiding

partner, of kinderen). Het opleggen van een huisverbod strekt ertoe om in de gegeven noodsituatie escalatie te voorkomen en hulp te bieden. De burgemeester is als hoofd van politie bevoegd tot het opleggen van de maatregel. Het preventief huisverbod vormt een aanvulling op de mogelijkheden die er in het strafrechtelijk traject zijn om in geval van huiselijk geweld een huisverbod op te leggen.

Procedure in geval van (voorgenomen) scheiding

In onderstaand overzicht wordt in stappen weergegeven hoe te handelen in geval van een scheiding van de ouders van een kind.

Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om de opvang in te lichten over de scheiding of voorgenomen scheiding.

Als de scheiding een feit is, zijn de volgende zaken van belang:

- Na een echtscheiding wordt vaak het ouderlijk gezag gedeeld. Er wordt met de ouders besproken wie de eerst aanspreekbare persoon is (meestal degene waar het kind grotendeels gaat wonen).
- Indien beide ouders het ouderlijk gezag delen, dan zijn de rechten en verplichtingen van ouders ten opzichte van hun kinderen gelijk en kan een ouder aan deze gezagssituatie geen individuele rechten ontnemen. Dat betekent dat beide ouders recht hebben op dezelfde informatie. Als een ouder verzoekt om de andere ouder op de informatielijst te zetten, wordt daar altijd mee ingestemd. Beide ouders worden voor festiviteiten, oudergesprekken uitgenodigd. Ouders maken onderling uit of ze samen of apart wensen te komen en geven dit door aan de opvang.
- Er worden met de ouders formele afspraken gemaakt over het brengen en ophalen van het kind. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om de opvang te informeren als er wijzigingen plaats vinden.
- De ouder op wiens naam een kind is ingeschreven (en de kinderopvangtoeslag ontvangt), wordt verantwoordelijk gehouden voor het betalen van de kinderopvangkosten. Indien ouders een andere afspraak wensen, dan dienen zij contact op te nemen met de financiële administratie van Kinderopvang Bamba.
- Indien er bij de scheiding een ouderschapsplan is opgesteld, is daarin een paragraaf opgenomen over welke informatie ouders elkaar moeten verschaffen. Ouders moeten dus in eerste instantie elkaar informeren en het niet via de opvang spelen.
- Het kan ook zo zijn dat één ouder met het gezag is belast (= gezagdragende ouder) en de andere ouder niet. Het is de taak van de gezagdragende ouder om de niet-gezagdragende ouder informatie te verschaffen over het kind.
- De opvang kiest geen partij bij conflicten en houdt zich altijd aan uitspraken van de rechter. Niet alleen bij de informatievoorziening maar ook indien een ouder aangeeft dat een kind niet opgehaald mag worden door de andere ouder. Zolang dit niet in een uitspraak van de rechter is vastgelegd, mag de opvang het ophalen van het kind niet weigeren.

Indien een niet gezag dragende ouder onrechtmatig het kind komt opeisen, wordt er gehandeld zoals in het benoemd bij: Wat te doen bij calamiteiten.

Protocol Kind en echtscheiding

In een conflictsituatie geldt het volgende:

Indien een niet-gezagdragende ouder of zijn/haar advocaat bij een medewerker/leidinggevende van een locatie een verzoek indient om geïnformeerd te worden:

- Informeert de medewerker de leidinggevende hierover.
- Verwijst de leidinggevende in eerste instantie naar de gezagdragende ouder door middel van de brief: 'informatie niet-gezag dragende ouder' zie bijlage 2.

De niet-gezag dragende ouder kan dit informatierecht bij de gezag dragende ouder via de rechter afdwingen.

Als er geen overleg tussen de ouders onderling mogelijk is, heeft de niet-gezagdragende ouder er recht op om van de opvang rechtstreeks bepaalde informatie over het kind te krijgen. Dit is in de wet bepaald. Kinderopvang Bamba moet zich houden aan de informatieplicht, ook al heeft de ouder met gezag goede argumenten om dit niet te willen.

Er zijn wel enkele beperkingen:

- De niet-gezagdragende ouder moet specifiek om informatie vragen via een schriftelijk verzoek.
- De informatie betreft belangrijke feiten en omstandigheden over het kind zelf of zijn verzorging en opvoeding. Daarbij moet het gaan om informatie die een wezenlijk inzicht biedt in het welzijn, de gezondheid of ontwikkelingen van het kind.
- De ouder heeft geen recht op persoonlijke observaties van medewerkers en overige niet-formele informatie.
- De niet-gezagdragende ouder heeft geen recht op informatie die niet schriftelijk wordt vastgelegd.
- De informatie wordt gelijktijdig aan de beide ouders verstrekt. En de gezagdragende ouder wordt hierover geïnformeerd. Zie bijlage 3.
- De informatie kan alleen geweigerd worden als de opvang op de hoogte is dat de informatie wordt gebruikt op een manier die voor het welzijn van het kind onwenselijk of nadelig is.

Wat te doen bij calamiteiten

Wat te doen als een ouder een tijdelijk huisverbod krijgt opgelegd?

- Directie neemt contact op met:
CJG (eventueel voor het opzetten van een zorgteam voor het kind/de kinderen en ouders).
- Directie brengt en houdt, de leidinggevend en het betreffende team op de hoogte.
- Betreffende groep zorgt voor een foto van de betreffende ouder in de eigen map van de groep.
- Betreffende groep brengt de andere groepen op de hoogte van het Tijdelijk Huisverbod en wijst de groepen op de foto.
- De leidinggevende ziet erop toe dat alle medewerkers van de locatie geïnformeerd blijven van de ontwikkelingen.

Protocol Kind en echtscheiding

Wat te doen als een ouder met het contactverbod bij de locatie komt?

- 1 1 2 bellen en naam van de familie noemen
- Medewerker van de eigen groep houdt de betreffende ouder buiten de groep in gesprek totdat de politie komt
  - Ga uit van het (goede) contact dat er altijd is geweest.
  - Blijf gemoedelijk en ontspannen
  - Laat de ouder/ verzorger zijn of haar verhaal doen
  - Blijf objectief en raak niet in paniek
  - Ga niet in discussie en geef geen advies!
- Leidinggevende/ directie wordt op de hoogte gebracht z.s.m. en - afhankelijk van de situatie- nadat 112 is gebeld.

Wat te doen als er bij bovenstaande gedreigd wordt met geweld of geweld wordt gebruikt?

- Raak niet in paniek
- Probeer de ouder buiten de groep en de kinderen te houden
- Probeer in gesprek te komen met de ouder (zie boven)
- Als de situatie kritiek wordt; ingaan op de eisen van de ouder en je niet verweren

Bijlagen:

Bijlage 1: Informatiebrief aan de ouders en verzorgers ingeval van (voorgenomen) scheiding

Bijlage 2: Brief aan de niet-gezag dragende ouder

Bijlage 3: Brief aan de verzorgende/gezag dragende ouder

Bijlage 1: Informatiebrief aan de ouders en verzorgers in geval van (voorgenomen) scheiding

Bijlage 1: Informatiebrief aan de ouders en verzorgers ingeval van (voorgenomen) scheiding

Veendam, d.d.

Betreft: Beleid Kinderopvang Bamba informatieplicht gescheiden ouders

Geachte Ouders / verzorgers,

Iedere ouder heeft in principe recht op informatie van de opvang over zijn of haar kind. Dat is ook het uitgangspunt bij Kinderopvang Bamba. Er zijn echter wel verschillen. De ene ouder heeft recht op meer informatie dan de andere. Een enkeling heeft zelfs helemaal geen recht op informatie. Dat heeft te maken met de wettelijke hoedanigheid waarin de ouders verkeren. Door middel van deze brief geven wij u een samenvatting van het beleid dat Kinderopvang Bamba hanteert indien er sprake is van een (voorgenomen) echtscheiding. Uitgebreidere informatie vindt u in het protocol 'Kind en Echtscheiding' welke te vinden is op de site van Kinderopvang Bamba. Ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die het gezag over hun kinderen hebben, krijgen steeds gezamenlijk alle informatie over hun kind. Voor ouders die gescheiden zijn, die niet meer bij elkaar wonen en die wel het gezag hebben, ligt het niet anders. Zij hebben allebei recht op alle informatie over hun kind. Ouders die geen gezag (meer) hebben over het kind, hebben ook recht op informatie over hun kind. De ouder zal daar echter wel zelf om moeten vragen. Kinderopvang Bamba hoeft uit zichzelf geen informatie te geven aan deze ouders. Ouders die geen gezag meer hebben (= niet gezagdragende ouders) hebben beperkt recht op informatie over hun kind. De informatie betreft belangrijke feiten en omstandigheden over het kind zelf of zijn verzorging en opvoeding. Daarbij moet het gaan om informatie die een wezenlijk inzicht biedt in het welzijn, de gezondheid of ontwikkelingen van het kind. En als het belang van het kind zich tegen informatieverstrekking verzet, dan hebben de ouders ook geen recht op informatie. Dit kan het geval zijn indien een rechter heeft geoordeeld dat het geven van informatie aan een ouder het kind zal schaden. Kinderopvang Bamba gaat er vanuit dat de gezagdragende ouder de informatie over het kind verstrekt aan de niet gezagdragende ouder (wettelijke verplichting). Indien geen overeenstemming hierover is bij beide ouders, verstrekt Kinderopvang Bamba, na een schriftelijk verzoek van de niet-gezagdragende ouder, de informatie gelijktijdig aan zowel de gezagdragende als de niet gezagdragende ouder. Wij hopen u hiermee duidelijkheid te hebben gegeven over hoe wij bij Kinderopvang Bamba omgaan met informatie aan de ouders in geval van (voorgenomen) scheiding.

Met vriendelijke groet,
Kinderopvang Bamba B.V.

Naam leidinggevende

Bijlage 2: Brief aan niet gezagdragende ouder

Bijlage 2: Brief aan de niet-gezagdragende ouder

Naam
Adres
Pc en woonplaats

Veendam, d.d.

Uw ref. : Betreft: uw verzoek om informatie

Geachte dhr./mw. (ouder),

U hebt ons om informatie verzocht met betrekking tot: (naam kind). Deze informatie hebben wij verschaft aan: (naam gezagdragende ouder). Deze is wettelijk verplicht om u te informeren. Ik verzoek u om de door u gewenste informatie bij dhr./mw. (gezagdragende ouder) op te vragen. Dit alles volgens het beleid van Kinderopvang Bamba, beschreven in het protocol 'kind en echtscheiding'.

Met vriendelijke groet,
Kinderopvang Bamba B.V.
Naam leidinggevende

Protocol Kind en echtscheiding

Bijlage 3: Brief aan de verzorgende/gezagdragende ouder

Naam

Adres

Pc en woonplaats

Veendam, d.d.

Betreft: verzoek om informatie Geachte dhr./mw. (ouder),

De heer/mevrouw (andere ouder) heeft ons om informatie verzocht over (kind) waarvan u beiden de ouders bent. Wij zijn verplicht om informatie over het kind aan beide ouders te verschaffen. Om die reden hebben wij aan dhr./mw. (andere ouder) onderstaande informatie toegestuurd. Deze informatie hebt u zelf eerder al ontvangen. - - Enz.

Met vriendelijke groet,
Kinderopvang Bamba

Naam leidinggevende

Met vriendelijke groet,